

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "בית אבותם" וארא, תשפ"ו

"שמות הקודש כמספר"

כלל לא נעלב וזו מלחמתה של תורה, ורבים לא חששו להזכיר פסוק ובו שם השם לציון שנה². ויש ללמד זכות על המוחה שהוא עצמו השתמש בפסוק על ה"גר" ב"דרך צחות" ללא שימוש בשם שמים (עיין שו"ת מהרי"ט ח"ב יו"ד ט"ז).

המארח הקריא מסרון שקיבל לרגל חנוכת ביתו: "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד, ברכות לביתך החדש...". ושוב החלו צעקות: "נכון שקוראים לך דוד, אבל הבית שלך איננו המקדש (עליו מדבר הפסוק)!"

המארח ציטט מדברי המג"א (מ"ז ס"ק א'): "שכותב פסוקים באגרות רשות אין צריך לברך (-ברכות התורה) כיון שכותב אותם 'דרך צחות'. וכמבואר בשו"ע יו"ד רפ"ד ב': 'ומיהו באגרת שלומים מותר לכתוב אפילו כמה תיבות מהפסוק לדבר צחות'³ - כלומר אין איסור לכתוב פסוקים ב'דרך צחות' אף לענייני חולין, והרוצה להחמיר – יחמיר"

בסיום הערב נשאל הנואם כיצד שמר על קור רוח מול הצעקות, והוא הסביר שפרנסתו של ה"צועק הראשי" היא מכתבת הזמנות לאירועים "על פי כל החומרות" והזכרת הקולות יכולה לפגוע בפרנסתו - וכי אכעס על מי שרוצה להביא טרף לביתו!!

"התכנסנו כאן בשנת 'מזבח ה' אלוקיך והעלית עליו" (דברים כ"ז ו) כדי לחנוך את הבית החדש..." - כך החל בעל הדירה החדשה את נאומו.

הקהל לא הבין מה הקשר בין מזבח ה' לשנה בה הם נמצאים, וכי הדירה היא מזבח ? עד שהנואם הסביר להם שהגימטריא של שנת תשפ"ו ושל הפסוק (בשמותיו הקדושים) הינם אותה גימטריא.

אחד הנוכחים לא יכל להתאפק וצעק: "והוא דרך בזיון לחשוב אותיות השם אלקים שהוא משמות שאינם נמחקים והוא קודש ולהשתמש בו למספר ולסימן לידע באיזה שנה נתיסד הבנין" (שיטתו של הרב שמואל לנדאו בשו"ת נו"ב יו"ד קפ"א) - אתה גר זמן מועט בעיר ומנסה להשליט הנהגות חדשות: "והגר אשר בקרבך יעלה מעלה מעלה"¹!!

שקט השתרר במקום. ואז התפרץ אדם נוסף וצעק לעבר הנואם: "תגיש נגדו תביעה הוא קורא לך 'גר', אמנם אתה גר זמן קצר בעיר, אבל הוא מזלזל בך, ה"גר" שנזכר בפסוק הוא גוי. ועוד, עד שהוא טוען עליך שאין להשתמש בפסוק לקביעת שנה הוא עצמו משתמש בפסוק לבזות אותך !

הנואם נראה משועשע מהצעקות. וכשהקולות חדלו, הוא הסביר שהוא

³ הנידון שם לגבי כתיבה ללא שירטוט. ויל"ע מדברי היד רמ"ה בסנהדרין קא. : "והקורא פסוק בבית המשתאות בלא זמנו כלומר שאינו מתכוין לעסוק בתורה אלא מביאו דרך משל ודרך שחוק מביא רעה לעולם". האם בא לשלול כתיבת פסוק ב"דרך צחות" כמבואר בפנים או רק בדרך שחוק. ואכמ"ל על "שירת שאו שערים" לרבנים.

¹ שו"ת מהרי"ט ח"ב יו"ד ט"ז: וחכורני על גדול א' מחכמי ק"ק רומאניא (=נראה שהכוונה לקהילות טורקיה ויוון קדום באו גולי גירוש ספרד) כשהיה מתרעם על דייני ק"ק ספרד בפני זקני עמו היה קור' על עצמ' הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה כל' שבני ספרד שבאו גרים בארץ לא להם גדלו ויעשירו ורוצים להשתרר עליהם

² עיין שד"ח, פאת השדה אות ה' סימן ל"ה בהרחבה, עמודים בתולדות הספר העברי - בשערי הדפוס עמ' 288 ואילך.